

VINNI-PAJUSTI GÜMNAASIUM

Kaltsunuku valmistamine
Loovtöö

Koostaja: Lisette Lindre 8.klass
Juhendaja: Kirsti Notta

2018/19

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	3
1. Kaltsunuku valmistamiseks vajalikud materjalid ja nendele tehtud kulutused:	4
2. Töö käigu kirjeldus:	5
2.1. Kaltsunuku keha:.....	5
2.2. Kaltsunuku pea kujundamine:.....	5
2.3. Kaltsunuku riided	6
2.3.1 Pluus	6
2.3.2 Seelik:.....	6
2.3.3 Jalanõud e pastlad:	6
3. Kokkuvõte	7
LISAD	

SISSEJUHATUS

Loovtöö teemaks valisin „Kaltsunuku valmistamise“, sest see on seotud käsitööga ja ma sain selle tegemise ajal ka oma käsitööoskusi arendada ja uusi võtteid õppida.

Miks kaltsunukk? Tahtsin teada milline võiks välja näha minu enda tehtud kaltsunukk. Ma otsustasin teha kaltsunukule riided, mis oleksid rahvuslikus stiilis, kuna Eesti sai eelmisel aastal 100. aastaseks. Ka ajaloost on teada, et paljud sellised nukud kandsid rahvariietest inspireeritud rõivaid.

Kaltsunukke tehti ja tehakse ka praegu enamasti taaskasutatud materjalidest või kodus leiduvatest käepärastest asjadest. Seega on ka minu nukul osad riided taaskasutatud materjalist valmistatud. Otsustasin selle nuku teha oma väikesele sugulasele, kes on praegu 1. aastane ja loodan, et talle meeldib selline nukk.

1. KALTSUNUKU VALMISTAMISEKS VAJALIKUD MATERJALID JA NENDELE TEHTUD KULUTUSED:

1. Materjalid nuku kehaks on järgmised: Särk(taaskasutus)
Padjätäide(taaskasutus)
2. Materjalid nuku peaks on järgmised: 2 nööpi(Hind: 40senti)
Pruun mulinee(Hind: 20senti)
Punane mulinee(Hind: 20senti)
Juuksed kollane lõng(Hind: 1.60 eur)
Ilupael nuku pea ümber: 50cm(Hind: 75 senti)
Ripsmed(Hind: 1.50 eur)
3. Materjalid nuku riieteks on järgmised: Särگیs sobiv riie(taaskasutus)
Seeliku riie: 20cm(Hind: 2.18 eur)
Pits(taaskasutus)
Kummipael(taaskasutus)
3 ilunööpi(Hind: 30 senti)
Ilupael vööks: 50cm(Hind: 75 senti)
4. Materjalid nuku jalanõudeks on järgmised: Pruun villane lõng(taaskasutus)

Kogu materjali maksumus oli nukule 7,88 eurot.

2. TÖÖ KÄIGU KIRJELDUS:

2.1. Kaltsunuku keha:

1. Etapp – Joonistasin nuku lõiked paberile ja seejärel lõikasin lõiked paberist välja.
(Foto 1)
2. Etapp – Nuku keha lõiked asetasin särgile (mis on nuku keha materjal), ja joonistasin ka õmblusvarud. Jalgade algse lõike muutsin ja otsustasin teha need sukkpükste vormis, sest siis on neid parem ühendada kehaga.(Foto 2)
3. Etapp – Lõikasin särgile joonistatud lõiked(kehaosad) välja.(Foto 3)
4. Etapp – Hakkasin igat kehaosa kokku õmblema kuid jätsin igale kehaosale väikese avause kust saaks hiljem need kehaosad padjatäitega täita.
5. Etapp – Täitsin kehaosad padjatäitega.(Foto 4)
6. Etapp – Peale täitmist õmblesin nuku kehaosad kokku käsitsi niidi ja nõelaga.
(Foto 5)

2.2. Kaltsunuku pea kujundamine:

1. Etapp – Hakkasin nukule kollasest lõngast juukseid pähe tegema. Juuksed kinnitasin pähe sukanõela abil.(Foto 6)
2. Etapp – Tegin nukule nina. Nina täitsin samuti vähese padjatäitega. Nina kinnitasin näole samuti niidi ja nõelaga.
3. Etapp – Tegin nukule nööpidest silmad, nööbid õmblesin musta niidi ja nõelaga nuku näole. Silmadele lisasin ka ripsmed, mille tegemiseks kasutasin(Foto 7)
4. Etapp – Kulmud joonistasin õrnalt hariliku pliiatsiga näole ette, et oleks ees olemas piirjooned. Kulmud tikkisin näole pruuni mulineega.(Foto 7)
5. Etapp – Suu jaoks joonistasin õrnalt näole suu kontuurid. Suu tikkisin näole punase mulineega.(Foto 8 Foto 9)

2.3. Kaltsunuku riided

2.3.1 *Pluus*

1. Etapp – Paigutasin kangale pluusi lõiked ja lõikasin välja valgest linasest riidest nuku pluusi detailid: seljaosa, esiosa, varrukad.(Foto 10)
2. Etapp – Seejärel õmblen need kokku. Kõigepealt õmblen kokku õlad ja pressin õmblused maha.(Foto 11)
3. Etapp – Õmblesin pluusi varruka kaarele krook niidid. Õmblen varruka pluusi külge.
4. Etapp - Õmblesin varruka otstesse kummipaelad, et varruka ots oleks nukul ümber käe.(Foto 12 Foto 13)
5. Etapp – Ühendasin varruka ja pluusi külje õmbluse.
6. Etapp – Lisasin pitsi pluusi kaelusele ja esiservale kaunistuseks.(Foto 14)
7. Etapp – Kaunistuseks õmblesin niidi ja nõelaga pluusile 3 ilunööpi.(Foto 15)

2.3.2 *Seelik:*

1. Etapp – Seeliku riide voltisin, et tekiks seelikule kena kurrutamise efekt.
2. Etapp – Õmblesin ära seeliku alumise ääre.
3. Etapp – Seeliku ülemisse serva õmblesin kummipaela, et seelik hoiaks paremini keha ümber.(Foto 16)
4. Etapp – Lisasin seeliku alumisele äärele kaunistuseks pitsi.(Foto 17)
5. Etapp – Tegin ka seelikule vöö valis paelast. Vöö kinnitasin niidi ja nõelaga. (Foto 18)

2.3.3 *Jalanõud e pastlad:*

1. Heegeldasin pruunist lõngast heegeldusnõelaga ringikujulised kettad. (Foto 19)
2. Panin ringikujulised kettad jalgade külge niidi ja nõelaga ning tegin need jalanõu kujuliseks.
3. Viimaseks lisasin ümber mõlema jala samast lõngast paelad.(Foto 20)

3. KOKKUVÕTE

Antud loovtöö valmis teemal “Kaltsunuku valmistamine“. Töö oli praktilise iseloomuga ja kirjalikus osas kirjeldan töö valmimise etappe ja illustreerin neid töö käigus valminud fotodega.

Kaltsunuku valmistamisel esines nii planeeritud kui ka ettenägematuid tegevusi. Ma arvasin, et kaltsunuku tegemine ei saa olla midagi väga rasket aga lõpuks ikkagi tekkis mitmeid probleeme. Kõige rohkem valmistas raskust pluusi õmblemine ja see oli ka kõige mahukam ja ilmselt ka kõige tehnilisem töö õmblemise poolest. Veel valmistas probleemi juuste patsi panemine ja see ei tulnudki lõpptulemusel välja selliselt nagu algset planeerisin aga see ei olnud õnneks ka väga oluline. Kõige lihtsam oli nuku näo kujundamine ja kogu ta keha õmblemine, selle tegemine läks ilma probleemideta. Ma olen rahul oma kaltsunuku lõpptulemusega ja olen õnnelik, et selle teema omale valisin. Lisasin ka pildi valmis kaltsunukust (Foto 21)

LISAD:

Foto 1 Väljalõigatud nuku lõiked

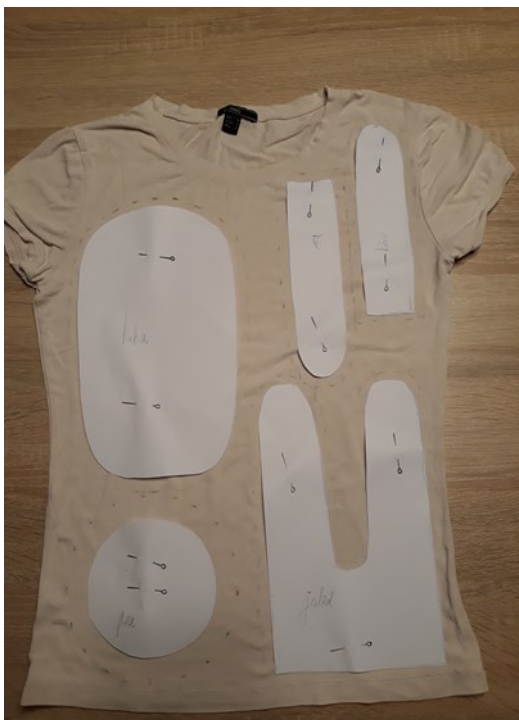

Foto 2 Lõiked paigutatuna kangale

Foto 3 Kangast väljalõigatud nukk

Foto 4 Nuku täitmine padjataidisega

Foto 5 Täidetud nukk, valmis kaunistamiseks

Foto 6 Juuste õmblemine

Foto 7 Kulmude ja silmade õmblemine

Foto 8 Suu tikkimine

Foto 9 Valmis nägu ja juuksed

Foto 10 Pluusi lõigete paigutus kangal

Foto 11 Kokku õmmeldud pluusi hõlmad ja seljaosa

Foto 12 Foto 13 . Pluusi käiste kurrutamine kummiga

Foto 14 Pluusi kaunistamine pitsiga

Foto 15 Ilunööbid pluusil

Foto 16 Seeliku ülemise ääre voltimine

Foto 17 Seeliku alumise ääre pitsiga kaunistamine

Foto 18 Seelikule vöö kinnitamine

Foto 19 Jalanõude heegeldamine

Foto 20 Valmis pastel nuku jalas

Foto 21 Valmis nukk